

Přílohy

Příloha č. 1.

Skupiny Salesiánské rodiny

Dnes tvoří Salesiánskou rodinu 23 skupin [počet] – zakladatel – rok založení – místo

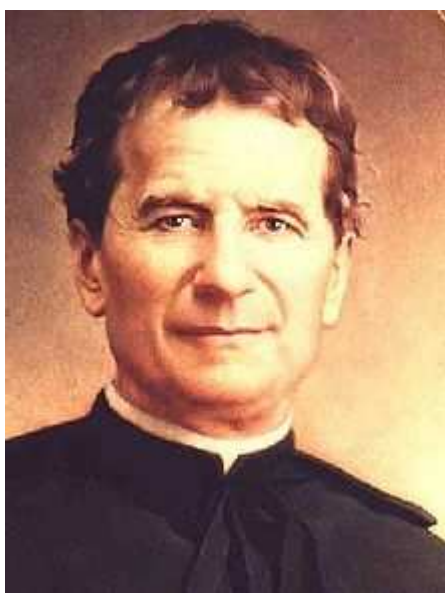
1. Společnost svatého Františka Saleského (Salesiáni Dona Boska) [16 645]
- *Don Bosco* 1859 Turín
2. Institut Dcer Panny Marie Pomocnice [15 074]
- *Don Bosco a Marie D. Mazzarello* 1872 Mornese
3. Sdružení salesiánů spolupracovníků [35 000]
- *Don Bosco* 1876 Turín
4. Sdružení Panny Marie Pomocnice [35 000]
- *Don Bosco* 1869 Turín
5. Sdružení bývalých žáků a bývalých žákyň Dona Boska [197 730]
- *don F. Rinaldi* 1908 Turín
6. Sdružení bývalých žákyň a bývalých žáků Dcer Panny Marie Pomocnice [130 000]
- *don F. Rinaldi* 1908 Turín
7. Institut Volontáří Dona Boska [1 308]
- *don F. Rinaldi* 1917 Turín
8. Dcery Nejsvětějších Srdcí Ježíšova a Mariina [404]
- *don Luigi Variara* 1905 Kolumbie
9. Salesiánky oblátky Nejsvětějšího Srdce Ježíšova [262]
- *mons. G. Cognata* 1933 Kalábrie
10. Apoštolky Svaté Rodiny [100]
- *kard. Guarino* 1889 Messina
11. Sestry Milosrdné lásky z Miyazaki [1 074]
- *mons. V. Cimatti / don A. Cavoli* 1937 Japonsko
12. Sestry Misionářky Panny Marie Pomocnice [700]
- *mons. S. Ferrando* 1942 Indie
13. Dcery Božského Spasitele [109]
- *mons. P. A. Aparicio* 1956 El Salvador
14. Služebnice Neposkvrněného Srdce Mariina [109]
- *mons. G. Pasotti* 1937 Thajsko
15. Sestry dospívajícího Ježíše [43]
- *mons. V. Priante* 1938 Brazílie
16. Sdružení salesiánských dam [3 000]
- *don M. Gonzáles* 1968 Venezuela
17. Volontéři s Donem Boskem [62]
- *don Egidio Viganò* 1994 -
18. Sestry katechetky Neposkvrněné Panny Marie Pomocnice [500]
- *mons. L. La Ravoire Morrow* 1948 Indie
19. Sestry majestátu Panny Marie Neposkvrněné [57]
- *don C. Della Torre* 1954 Thajsko
20. Svědci Vzkříšeného 2000 [650]
- *don Sabino Palumbieri* 1984 Itálie
21. Kongregace sv. Archanděla Michaela [?]
- *don B. Markiewicz* 1921 Polsko
22. Kongregace sester Vzkříšení [50]
- *don G. Puthenpura* 1977 Guatemala
23. Kongregace sester hlasatelek Páně [23]

- *mons. L. Versiglia* 1936 Čína

Skupiny, s nimiž jsou navázány vztahy vzhledem k uznání přináležitosti

1. Zbožná jednota Marie Mazzarello
- *don L. Pedemonte* 1939 Argentina
2. Sestry Josefky
- *mons. A. Lustosa* 1949 Brazílie
3. Dcery Marie Spoluvykupitelky
- *don D. Forno* 1956 Kalábrie
4. Farní misionářky Marie Pomocnice
- *don A. Nemeth* 1961 Santo Domingo
5. Misionářky dobrého Ježíše
- *mons. O. Chaves* 1964 Brazílie
6. Zprostředkovatelky míru
- *mons. A. Campelo* 1968 Brazílie
7. Sestry navštívení Dona Boska
- *mons. H. D’Rosario* 1983 Indie
8. Učedníci
- *don G. D’Souza* 1973 Indie
9. Betánie
- *don J. Beňo* 1955 Slovensko
10. Misionářky Krista Vzkříšeného
- *don A. Antelo* 1982 Uruguay
11. Kontemplativní komunita Marie z Nazareta
- *mons. N. Cotugno* 1977 Uruguay
12. Komunita poslání Dona Boska
- *skupina laiků* 1994 Itálie
13. Svět mladí
- *don M. Emma* 1974 Itálie
14. Služebníci Marie Pomocnice
- *R. Salas* 1993 Kostarika
15. Františkánky Marie Neposkvrněné
- *sr. Antonia Bohm* 1953/75 Mexiko
16. Misionáři ardorini
- *mons. G. Mauro* 1934 Itálie
17. Misionářky Ježíše Krista
- *mons. Olaechea* 1960 Španělsko
18. Misionářky Marie Pomocnice
- *sr. A. L. Bimos* 1996 Ekvádor
19. Rodina Mariina domu
- *don P. Marano* 1992 Argentina
20. Služebnice misionářky eucharistického srdce Ježíšova
- *don Higinio Paoli* 1980 Kuba
21. Společnost Kristových Josefistů
- *don J. G. Santos* 1950 Brazílie
22. Kongregace sester sv. Terezičky
- *don J. G. Santos* 1947 Brazílie
23. Kongregace sester Božského Mistra
- *don J. G. Santos* 1960 Brazílie
24. Společnost nové písně
- *don J. Abib* 1976 Brazílie

Příloha 2. – Podobizna, Giovanni Bosco, zakladatel Salesiánů

Zdroj: *Wikipedie* [online]. 2011 [cit. 2011-04-12]. Jan Bosco - Wikipedie. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Don_Bosco>.

Příloha č. 3 - Rozhovor s Ing. Mgr. Michalem Svobodou sdb

Rozhovor proběhl v Salesiánském středisku mládeže v Kobylisích v pátek 1. dubna 2011.

Michal Svoboda (dále jen MS): Z jaké pozice mám hovořit, z pozice ředitele střediska mládeže nebo jako řadový salesián?

EM: Jde mi o Váš osobní pohled na věc. Ale záleží na Vás, jak to chcete uchopit.

MS: Dobře. Je to trochu složité, protože já jsem zároveň salesián. Teď jsem čtyři roky tady, za pár let budu jinde, podle toho kam mě pošle provinciál. Takže se to střídá a mám různé pastorační aktivity. Teď pracuji spíš v sociální oblasti, potom v oblasti pastorační, potom zase jinde. Takže já Vám za sebe můžu povídat o všem možném, i o práci ve farnosti, kde jsou volnočasové aktivity.

EM: Víím, že je salesiánské dílo široké a jistě by si zasloužilo své vlastní zmapování. Já se ve své práci zaměřuji na střediska mládeže.

MS: A teď se ještě zeptám, volnočasové aktivity, které jsou pro neorganizovanou mládež nebo pro organizovanou mládež? Když bych teď měl mluvit za ředitele střediska tak bych hovořil pouze za neorganizovanou mládež, protože pro organizovanou mládež je jiná organizace. Organizovaná mládež jsou kroužky a zájmové aktivity.

EM: Co je míněno organizovanou mládeží?

MS: Organizovaná mládež jsou kroužky a zájmové aktivity.

EM: Takže u vás je vlastně nízkoprahový klub.

MS: Já mám nízkoprah jako „extrém“ a vedle toho je otevřený klub a volnočasové aktivity.

EM: To ve své práci nerozlišuji. Hovořím jen o salesiánských střediscích, protože mě nejde o tu konkrétní rovinu, ale spíš o to, jak to vypadá s dětmi, jestli pouze využívají tuto možnost volnočasové aktivity na „zaplácnutí“ volného času nebo jestli to má nějaký přesah. O to mě jde a proto nejdu po konkrétním zaměření.

MS: Dobře, takže to oprostíme od farnosti, od farních aktivit, od škol salesiánských a od dalších. Zaměříme se pouze na střediska mládeží, kterých je jedenáct a budu se tedy dívat pohledem člověka, který pracuje v salesiánském středisku dětí a mládeže.

EM: Jedenáct? Tak to jsem špatně počítala...

MS: Tak ono se to pořád mění. To je když tak potřeba podívat se na provincii, jak je to vlastně aktuální, ale myslím si, že jich je jedenáct.

EM: U řady středisek jsem našla, že jsou již zrušena. To je asi nedostatkem dotací od státu bych předpokládala.

MS: Ne, to je nedostatkem personálu, salesiánů ubývá a tak je potřeba stahovat síly. Samozřejmě v tom můžou hrát roli peníze, ale to není to podstatné. Vždycky je to o lidech.

EM: Nemám tu informaci potvrzenou, ale domnívala jsem se, že salesiáni jsou početně největším řádem na světě...

MS: Asi ano, ale u nás a vůbec plošně v České republice ubývá lidí, kteří jsou ochotní se rozhodnout pro radikální způsob života. Protože mladá generace je hodně konzumní a je ochotna jít do závazku, ale se zadními vrátky. A to je i v manželství. Řeholní život je trochu náročnější. V tom manželství se rozhodnou, že spolu nebudou žít. V tom řeholním životě už to tak jednoduše nejde, protože přece jen ten člověk nemá svou kasu.

EM: Pokud jde o církevní manželství tak tam to také není možné. Já žiji v církevním manželství.

MS: Ano, mělo by to tak být. A Bohu díky za každého, který je ochoten jít přes všechny ty věci, které nečekal. Mladí lidé přistupují do různých vztahů dost idealisticky a ...

EM: Tak já přistoupím k těm otázkám, jestli je budu schopna srozumitelně formulovat.

MS: Budete mít asi ten výzkum, který se nahrává, potom se zpracovává a je to vlastně kvalitativní výzkum.

EM: Ano.

MS: Tak tam doporučuji, dávat ty otázky stejné, protože když má člověk různé otázky tak je pak nemůže srovnávat.

EM: Já jsem se sešla již s vedoucím oddělení evangelizace Adventistů s. d. a vedla jsem s ním hovor nějakým způsobem. Oni nemají vůbec strukturu danou. Díky tomu jsem ale přišla na řadu věcí a pomohlo mi to i připravit se na rozhovor s Vámi. Dívala jsem se na věc pořád špatně, když jsem mluvila o misii jako o metodě tak jsem hledala zda je možné skrze tuto volnočasovou aktivitu přivést mladé lidi přímo ke křtu. Pak mě došlo, že je vlastně převážná většina těch volnočasových aktivit spíš brána jako misijní činnost ve smyslu toho sociálního pohledu než přímo evangelizace jako taková. Je to tak?

MS: Dá se to tak říct? Ono jde hlavně o cíle. Metoda je prostředek k něčemu a teď se tedy hlavně bavíme o metodě a o cíli, jestli tomu dobře rozumím.

EM: Ano.

MS: Metoda může být jakákoli, cílem tedy, zda sleduji převážně sociální oblast u konkrétního člověka, klienta, nebo jestli mým cílem je člověk, který se stává součástí křesťanského společenství.

EM: Má potom taková misie přesah do soukromého života lidí, kteří navštěvují aktivity?

MS: Určitě, jednoznačně. V podstatě všichni ti mladí lidé, kteří sem docházejí sem docházejí s tím, že tady chtějí trávit volný čas, setkávají se s pedagogickými pracovníky, kteří cíleně vnášejí některá témata do těchto aktivit. Jedna z věcí, které my vytváříme je prostředí – to je jedna z metod, v podstatě už to prostředí do kterého oni chodí už je formuje. Druhá věc jsou vztahy, které jsou u nás hodně důležité. Vlastně všechno budujeme na vztazích. Samozřejmě mladý člověk, když sem přichází, tak je pro něj to prostředí, lidi nezná, přitáhne ho nějaká aktivita, dejme tomu ta volnočasová aktivita, nebo ho přitáhnou kamarádi, kteří tam tráví volný čas a postupně si vytváří vztahy s těmi lidmi, co už tam jsou nějak v té vztahové síti, utváří si vztahy s těmi pracovníky. A proto, že je to mladý člověk, který roste, tak si stále porovnává hodnotový žebříček s hodnotami toho prostředí, které je vytvořené. Pro nás je hodně charakteristická práce s prostředím. Děti si potom přenášejí ty charakteristiky toho prostředí do svého života. První věc je vlastně biologická stránka, druhá sociální, třetí psychická, čtvrtá je spirituální stránka a tyhle čtyři dimenze neustále zdůrazňují našim pracovníkům i lidem kolem, že to jsou čtyři dimenze na kterých pracujeme. Máme třeba kluka, který neustále přichází a je neustále špinavý, nebo nějaká dívka, která je podvyživená, nebo prostě má nějaké modřiny na sobě. V těchto případech se snažíme pracovat na té biologické stránce, zjistit co se děje, proč ten člověk vypadá tak jak vypadá a snažíme se tomu člověku pomáhat. Druhá – sociální dimenze – sociální návyky, sociální chování. To si myslím, že vzhledem k tomu, že jsou pro nás ty vztahy hodně důležité, že je to tak 80% naší práce.

EM: Z vašich slov vnímám, že mluvíte ze zkušeností nízkopražského klubu. Do jaké míry lze tyto čtyři dimenze praktikovat zájmových kroužků?

MS: Úplně stejně, vždy je to o lidech, tzn., že když do toho kroužku chodí dítě, které biologicky strádá, tak jednoduše ten pracovník, když to vidí tak s tím pracuje.

EM: Ale přece zaměřením kroužku dítě očekává, že se tam bude zabývat danou aktivitou...

MS: Ne, to je očekávání rodičů, častokrát to není očekávání dítěte. Zkušenost zájmových kroužků v různých střediscích. Samozřejmě může v tom hrát roli zájem dítěte, třeba 50 a více %, ale spíše je to o tom, že dítě hledá kamarády, hledá vztahy, hledá prostě prostředí ve kterém by mu bylo dobře a jestli je modelářem vláček nebo autíček, nebo je dívkou, která plácá něco z hlíny nebo něco vyšívá, to nehraje takovou roli. Mladí lidé hledají nějakou partu, nějaké společenství lidí ve kterém by jim bylo dobře. To je vidět na těch zájmových aktivitách, kde to dítě je rádo, že je pochváleno za to, že se mu něco podaří v té tvořivé aktivitě, že má někoho, kdo ho doprovází, že si má s kým popovídat, že mu někdo popřeje k narozeninám., že se někdo zeptá na to, jak se mu daří ve škole. To jsou všechno věci, který třeba nejsou na prvním místě v tom zadání, ale člověk to vnímá při té konkrétní práci. Nejde o to, co se s těmi dětmi dělá, ale o to, kdo to s těmi dětmi dělá a jak k nim přistupuje. Samozřejmě to může dělat někdo, kdo je (nechci říct slepý na tyto věci), ale jde mu hlavně o ten zájem. A to si myslím, že je i věc na kterou jsme zvyklí ze školství. Je učitel a učitel, učitel, který je specialista, odborník a je neskutečně ceněný jako odborník, ale není v podstatě schopen pracovat jako vychovatel, jako učitel. Není schopen to předat, žáci tomu často nerozumí a je suchý. Potom je bezvadný učitel, vynikající vychovatel, ale zase třeba není odborník. To známe i ve srovnání vysokého a základního školství. Podobně je to i v těch kroužcích, kde můžeme mít bezvadného odborníka, který je prostě suchý a s těmi dětmi neumí pracovat tak dřív nebo později ty děti stejně odejdou. Pokud to nejsou děti, které by byli zaměřené přímo na ten konkrétní zájem a ocení tedy to, že je to ten odborník, ale s tím člověkem nejsou moc schopní komunikovat. Takže moje odpověď je, že s kroužky jsou schopni pracovat stejně dobře -s těmi čtyřmi dimenzemi - jako otevřené aktivity, spontánní aktivity. Možná v něčem i lépe právě proto, že tam děti chodí pravidelně. A to prostředí je mnohem stabilnější v těch kroužcích, daří se tam pracovat mnohem intenzivněji než v těch otevřených aktivitách, kde hodně času se v podstatě stráví tím, že se děti musí motivovat, nějakým způsobem kontrolovat, protože děti nějak jednájí... Otevřené aktivity jsou takový „průchoďák“, my těmto aktivitám říkáme „zastřešená ulice“ Takže to je ten charakter otevřeného klubu...

Takže jak jsem říkal, je tobiologická, sociální, psychická stránka a potom ta spirituální, ta hraje hlavně roli právě v tom hodnotovém žebříčku pracovníků, kteří tam dělají, protože se nějakým způsobem projevuje jejich víra nebo jejich přesvědčení o té činnosti. Myslím si, že nejvíce je to markantní na jednorázových akcích. Ani ne tak v prostředí přímé práce otevřeného klubu, kde děti jdou především za těma zájmovými aktivitami. Projevuje se to spíš až v rozhovorech, kde si děcka sednou a začnou se spontánně rozpovídat o něčem. Ale spíš jsou místa, kdy se o těchto věcech bavíme do hloubky, to je ve chvílích, kdy se stane nějaká událost, např. nějaké úmrtí. Teď třeba ta Anička Janatková měla tady u nás v kostele zádušní bohoslužbu, ona je z té školy přímo tady naproti. Takže jedno téma. Nebo nějaké výročí během roku, Vánoce, Velikonoce a tyhle věci, které se nasunou přímo do těch

programů nebo potom konkrétní silné okamžiky ze života těch lidí, třeba někdo umírá, někdo je nemocný atd. A pak se to řeší.

To je tedy ta přímá práce v klubu a dále jednorázové akce, kde se přímo jede s tématem, např. je téma to a to a bavíme se o zdravém vztahu ke druhému člověku, bavíme se o nějakých křesťanských principech. Děti vidí, že se ten tým pracovníků se jde ráno a večer pomodlit a jestli někdo chce, tak samozřejmě může přijít. Pokud nechce, tak přesto vidí, že ten pracovník prožívá nějakou modlitbu, nebo nějaký vztah k Bohu. To dítě, když má s tím pracovníkem nějaký vztah, tak cítí, že něco řeší (vnitřně), třeba nějakou bolest a vidí, že ten pracovník to přenáší do toho vztahu k Bohu, mám v něm nějakou silnou oporu. Dítě vnímá jak ten pracovník se staví k nějakým okolnostem, který to dítě ví, že prostě ví, že ustane. Dítě pak porovnává jak ty okolnosti řeší on a jak třeba rodiče. A je to pak silný impuls do jeho života, že je tu někdo, kdo má nějakou silnější oporu oproti mým rodičům, kteří se vlastně topí třeba v dluzích nebo manželských hádkách a nebo v alkoholu

EM: Daří se tedy, že díky návštěvnosti volnočasových aktivit mají klienti sami zájem zapojovat se do nějaké duchovní praxe aniž by třeba byli křesťany?

MS: Myslím si, že to není, že by jako sami od sebe, spíš tam jsou s tím pracovníkem. Takže pracovník jde třeba ráno nebo večer do kostela a ti klienti řeknou, že půjdou s ním, protože nemají co dělat. Klienti, když někam jdou tak tam jdou kvůli vztahu s někým druhým. Sami od sebe... Toho je jak šafránu, že by mladý člověk najednou objevil Krista a víru, uvěřil na základě třeba těch volnočasových aktivit. Jsou takoví, ale je toho jak šafránu. Většinou je to skutečně přes dlouhodobé vztahy a přes množství otázek.

EM: Je možné, že se někteří mladí pohybující se mezi křesťany nechají pokřtít pouze z důvodu jakési prestiže (či aby tzv. „zapadli“) než, aby šlo o opravdovou víru?

MS: Abych pravdu řekl tak ve střediscích mládeže toto není. U nás to tak není a ani nevím, že by to tak jinde bylo, že by mladý člověk přicházel do střediska a byl jako jediný nevěřící mezi samými věřícími a nechával se pokřtít proto, aby nevybočoval. Většinou je to naopak. Já má za to, že když to vezmu tady u nás, mezi pracovníky střediska mládeže jestli je 30% věřících a mezi dětmi chodících do střediska mládeže či otevřených klubů je možná 1% věřících, jeden ze sta. Takže pokud bychom se měli bavit o tom, že mladý člověk by se chtěl nechat uprostřed společenství věřících proto, aby to třeba byla věc vyrovnání se ostatním tak bych to viděl na půdě farnosti, kde skutečně je množství společenství mladých lidí, desítky mladých. Mladý člověk, který přichází do tohoto společenství by teoreticky třeba mohl být motivován k tomu, aby byl taky pokřtěn

EM: A to i v případě chaloupek?

MS: I chaloupky. Tedy u nás, samozřejmě záleží o které středisko mládeže jde. Já jsem vyrostl ve skautském oddíle, který byl křesťanský (v Brně). Tam to bylo úplně stejné, kdo chtěl šel do kostela kdo nechtěl zůstával v táboře a to stejné jsem zažíval ve všech střediscích, kde jsem pracoval. Většinou je to zase o lidech, jestli někdo rozlišuje kdo je a kdo není křesťan. Já jsem se s tím v našich zařízeních nesetkal, že by se rozlišovalo, že být křesťanem je prestižnější, že je to nahlíženo jako vyšší hodnota než nebýt křesťanem. Vnímám, alespoň v našich zařízeních, že přistupujeme jak k věřícím tak k nevěřícím rovnocenně.

EM: Může být vnímána návštěva nedělní bohoslužby, těmi kdo jí nenavštěvují, stejně jako jiná volnočasová aktivita? Skupina, která jde na bohoslužbu by mohla stejně dobře hrát fotbal?

MS: Když to takhle řeknete, ano, ale na druhou stranu si myslím, že oni nevnímají, že ti druzí jdou hrát nějakou volnočasovou aktivitu, nebo že by to byla součást nějakého kulturního zážitku jako třeba divadla. Já to vnímám tak, že u všech lidí, kteří se na nás dívají jako na křesťany, kteří jdou prožít něco, setkat se s Bohem nebo s něčím, co nás všechny přesahuje. Ale já, jako nevěřící (když to vezmu z tohoto pohledu) tomu nerozumím a třeba bych rád tomu rozuměl-rozuměla, ale nějak na to nemám prostě kapacitu. Když tam jsem tak nevím zas tak moc o co jde, nikdo mi to moc nevysvětlí. Byl jsem tam třeba jednou, ale moc mě to neoslovilo, protože ta liturgie je pro mě příliš cizí, příliš nesrozumitelná. Raději jsem, když třeba mladí lidé spolu sedí a povídají si o Bohu, o tom, co nás přesahuje. To mě motivuje třeba víc.

Myslím si, že nevěřící to vnímají jako něco, čemu příliš nerozumí, ale ví, že je to něco hodně hlubokého, něco, co je přesahuje, to transcendentno je taky neuchopitelné, taková ta věc ke které se začnu utíkat ve chvíli, když mám nějaký průšvih, nebo třeba nějaké úmrtí ve své rodině, nebo jsem v nějaké situaci, která mě tlačí do kouta a já nemám cestu ven tak se začnu těmito otázkami zabývat. Těžko se to pojmenovává, ale nechtěl bych přirovnat odchod lidí do kostela ve vnímání těch, co zůstali, jako, že teď odchází nějaká parta trávit volný čas třeba na hřišti. Jako to se asi nedá srovnat. Stejně jako nefunguje srovnání, jak prohlásil pan prezident o křesťanech, že je to spolek zahrádkářů nebo, že je to nějaký spolek, který á společný zájmy tak je v tom nechme, ať si v tom pěkně žijí. To mi přijde, že je to srovnání podobné. Je to trošku něco jiného, jako ta víra a křesťanské společenství než společenství lidí s nějakým společným zájmem.

EM: Lze nějakým způsobem vyjádřit kolik lidí prostřednictvím volnočasových aktivit bylo přivedeno ke Kristu?

MS: Ne.

EM. Ani v průběhu Vaší praxe se nedá odhadnout nějaké množství, kolik se Vám podařilo obrátit lidí?

MS: Vůbec. To bych musel mít asi jako cíl, jako cíl číslo jedno a dělat si tabulky.

EM: Je to tak ojedinělé, že to ani nestojí za zmínku nebo by se dalo mluvit i o více lidech?

MS: Dalo by se mluvit i o více lidech, ale otázka byla ke křtu... Tak to je ojedinělé. Mým cílem není přivádět lidi ke křtu. I když jako křesťan, a ta výzva v evangeliu je, tak já mám za cíl přivádět lidi k Bohu. Ukazovat jim milost Boha a to i křesťanům, protože i řada křesťanů prostě Boha nezná. Plno křesťanů je pokřtěných a o Bohu mají velice zkreslený pohled a ve chvíli, když jim Bůh začne mluvit do života, tak se nechávají z církve vyškrtnout. Nebo je pro ně církev studené společenství se kterým nechtějí mít nic společného, protože jim mluví do života. Oni vidí Boha jako policajta s pendrekem, třeba. Nebo vidí Boha jako toho, který nechal lidstvo se tady topit ve svých problémech a průšvizech a kouká na to nezúčastněně. Mým cílem je mladým lidem předat, jak jsem mluvil, všechny ty čtyři dimenze s tím, že je tam pořád ta

spirituální dimenze, se kterou nikdy nepracuji samostatně. Pracuji se všemi čtyřmi dohromady. Samozřejmě, prioritní a nejrozsáhlejší je ta sociální. Ale s tím souvisí úzce ta spirituální, tzn. ukazujeme mladým lidem jaký je a jak žít křesťanský život, jak vnímat Boha ve svém životě nebo jak zakotvit svůj život v Bohu. To je pro mě nejdůležitější. Jestli se ten člověk potom rozhodne pro Boha a nechá se pokřtít, to už je jeho záležitost. Já nemůžu předat víru, víru předává Bůh. Víra je dar, víra není něco co bych já mohl nějak výrazně ovlivnit. Jsou chvíle, kdy si člověk říká, jak je vůbec možné, že tenhle člověk uvěřil, nebo se obrátil. Nebo jsou chvíle, kdy si říká, že už není co bych tomu člověku řekl, je tvrdohlavý, zabeđený a nevidí.

EM: Když se třeba podařilo nějakého člověka dovést ke křtu, máte možnost reflektovat, zda-li ten člověk vydržel ve víře?

MS: To vychází z té samé otázky jako předtím. Abych řekl, já za svou praxi si nevybavuji, že bych přivedl někoho ke křtu.

EM: Když jste hovořil o snaze přiblížení se k Bohu (třeba i pro pokřtěné), máte pocit, že v této oblasti došlo skrze volnočasovou aktivitu k trvalé hodnotě? Když jde o aktivitu pro děti mládež, nemůže dojít v době dospívání k odcizení se od Vaší snahy?

MS: Může to nastat. Na druhou stranu mi pracujeme nejenom s dětmi a mládeží, ale každé salesiánské zařízení je zároveň komunitní centrum. Pro nás ta práce s prostředím a s touto místní komunitou je klíčová. My pracujeme s dětmi, které se ještě nenarodili až po lidi, kteří odcházejí k Bohu. Salesiánské středisko působí v této sekci. Lidé, kteří si tím prošli, jsou teď tátové a mámy a jsou neustále v tom středisku. Nemusí být třeba aktivní, ale minimálně je to tady pro ně domov, kam se neustále vrací, posílají sem své děti. Když něco řeší tak nám zavolají, je to prostředí ve kterém slaví různé významné události svého života.

EM: Takže vlastně dochází k provázanosti po celý život.

MS: Dochází k provázanosti po celý život. Samozřejmě jsou lidé, kteří tady jenom protečou, nebo si tady prožijí své dospívání nebo své dětství a zase odcházejí. Ale víceméně snahou je nabídnout místní komunitě prostředí, kde člověk vyrůstá a nekončí to tím, že vypadne z věkové skupiny mládež, ale pokračuje. A zvláště v tom křesťanském prostředí. Jestli se ten člověk zapojí ve farnosti, tak může svůj život v této farnosti prožít až do smrti. Ve středisku mládeže je těch možností samozřejmě méně. Já tam mám část dobrovolníků, pracovníků, kteří byli dřív klienty, někteří lidé co si tím tady prošli si třeba pronajímají zdejší areál a vrací se sem, chtějí nějak pomáhat, to co zažili chtějí předávat dál, aktivně se podílejí na přípravě táborů, různých chaloupek atd. A rádi se vrací do toho prostředí. Ale samozřejmě mohou být někteří, kteří mají to období víry spojené jen s obdobím hledání svého života, s obdobím dospívání a tím, že si na konci řeknou: „Tak už toho vím dost“ nebo „nějak to funguje ale nijak mě to neoslovilo“. Samozřejmě i takových je dost. Samozřejmě jsou lidé, kteří se seznámí s Kristem, znají ho stejně jako ve starém Izraeli. Plno lidí znalo Krista, setkalo se s ním osobně.

EM: Je možné, že ve společenství zůstávají spíš dospělí, kteří pocházejí z pokřtěného prostředí než těch nepokřtěných nebo je to úplně jedno?

MS: My jsme v životě tímto způsobem neuvažovali, nedělali statistiky kdo je pokřtěný a kdo ne. Já ani nevím, kdo ve středisku je a kdo není pokřtěný. Nám prošlo střediskem čtyři a půltisíce dětí nebo mladých lidí za poslední roky a to jen v otevřeném klubu. Vedle toho jsou další zájmové aktivity, kdy prošlo dalších řádově čtyři tisíce dětí. Ale nikde nemáme ve statistice kolik jich bylo pokřtěný. Je to sice úzce provázané s farností s tím, že plno dětí, které potkávám v neděli ve farnosti, tak potkávám i v těch zájmových aktivitách nebo koukám na hřiště jak hrají fotbal

EM: Možná Vás nechtěně zaháním do úzkých, ale snažila jsem se sledovat, jestli ta historická chyba (získat davu pro křest a pak je již nechat osudu – něco jako „hurá na ovečky“) má nějakou novodobou podobu. Takže tady to vlastně funguje jinak.

MS: Tady vůbec nic takového není. Jinak by to asi ani nefungovalo. Já vnímám, že u nás se pracuje dlouhodobě, postupně s každým člověkem, co sem přichází. Prostě individuální práce. „Hurá na ovečky“ je sice jedna z forem evangelizace se kterou jsem se setkal spíš u těch letničních církví a funguje. Člověk se třeba nastartuje, zažije si něco, prožije si kus života a buďto pokračuje v nějakém společenství věřících, nebo to pohasne. S touto formou evangelizace jsem se v prostředí ve kterém se pohybuji vůbec nesetkal. I když se o ní mluví jako o jedné z forem evangelizace, která se udává.

Příloha č. 4 – Podobizna, Ellen Gould Whiteová

Zdroj: *MihailAndrei's Blog* [online]. 2010 [cit. 2011-04-12]. Ellen G. White, female alfa a haaiti advntiste. Dostupné z WWW: <<http://mihailandrei.wordpress.com/2010/10/17/ellen-g-white-scroafa-care-a-fatat-adventismul/>>.

Příloha č. 5 - Rozhovor s Vítkem Vurstem

Rozhovor proběhl v prostorách Barevné kavárny v Londýnské30, ve čtvrtek 24. března 2011.

Vítek Vurst (dále jen VV): Teď právě sedíme v jednom volnočasovém projektu, který je vlastně také volnočasovým centrem pro mládež.

Ema Máchová (dále jen EM): Máte volnočasové aktivity zaměřené na nějakou konkrétní činnost nebo utváříte společenství podle věku a s nimi pracujete a mimo jiné tam vznikají volnočasové aktivity?

VV: Všechno, co děláme, je misie. To nejhorší, co by se mohlo stát je, že bychom to dělali jenom pro sebe a to bych nerad. Všechny naše sbory jsou vedené k tomu, že to co děláme (volnočasové aktivity) musí být otevřené.

My jsme si prošli nějakým vývojem a pořád jím procházíme. Naše misie (evangelizace) byla dlouhou dobu zaměřena pouze na informace. Dneska, vlivem postmoderní společnosti atd., je jasné, že to nelze jít tímto směrem. Proto se snažíme změnit, nechci říct strategii (to slovo nemám rád, myslím, že v misii by neměla existovat nějaká strategie), ale prostě si uvědomujeme si, že lidi potřebují křesťanská společenství, která budou otevřená se vším co dělají.

EM: Nějaké oficiální vyjádření na toto téma, v nějakých stanovách či něčem podobném existuje?

VV: Máme vyjádření konference československé unie, která má svou vizi. To Vám mohu ukázat. (*Prezentace v notebooku.*)

EM: Pokud tomu dobře rozumím tak konkrétní, nějaká dejme tomu katechetika, neexistuje, ale principy vznikají na základě konferencí?

VV: Ano, my to nemáme zpracováno. Teď to řeknu hrubě, ale my na to nemáme moc času a ani nemáme vypracovaný systém jako třeba v katolické církvi, kde to vzniká po staletí. Lidé, co u nás dělají tyto věci jsou spíš praktického zaměření. (Já na nějaké zakotvení v teologii nemám čas.) Bereme to tak, že jsme neustále ve vývoji. U nás a obecně to platí, že co začne fungovat tak stejně se to tam nějak zpětně zařadí.

Vize československé konference (probíhá jednou za čtyři roky) – 6 bodů týkajících se evangelizace: 1. Doporučujeme podporovat různorodost evangelizačních přístupů, kdy každý sbor je odpovědný za volbu vlastní vhodné formy evangelizace; 2. Otevřít sbory a sborová společenství veřejnosti a různým společenským i věkovým skupinám – to je jednoznačný signál, který jsme dostali; potom 3. Připravit sbory k dialogu s mimocírkevním prostředím – to je v podstatě to stejné; 4. Podporovat činnost evangelistů a zakládání nových sborů atd..

V podstatě všechno, co se snažíme dělat a volnočasové aktivity s mládeží zvlášť (to Vám potom můžu ukázat) nám rostou čím dál víc. Je to proto, že všechno, co děláme, chápeme jako evangelizaci.

EM: Je možná nějaká reflexe toho, když prostřednictvím volnočasové aktivity dojdou lidé ke křtu, jestli u víry zůstanou?

VV: Může to tak být, ale třeba já mám pocit s mladou generací, že... Dřív než jsem šel do Prahy tak jsem dělal na oldschool v Červeném kostelci a Jaroměřu jsme měli skupinu asi 100 mladých lidí. Začínali jsme ve třech lidech a pak se to nějak rozjelo, ale tam jsem si vyzkoušel určitou věc s těmi mladými lidmi. Jsme v podstatě dělali všechno možné s nimi. Tím, že jsme pracovali na vesnicích tak jsme měli jakoby lepší výhodu v tom, že já jsem je vzal na fotbalové hřiště, hrál jsem tam s těma klukama. Pro ně bylo divné, co tam pořád dělá ten chlap v ofsidu, pak zjistili, že jsem farář (*smích*) V podstatě tam byli výsledky, tak jsme dělali worshipy (což jsou zpívané bohoslužby), dívčí kluby, sledování přímých přenosů fotbalu nebo hokeje. Výsledkem bylo to, že někteří s námi pokračovali i v duchovních aktivitách, jiní zůstali pouze u těch sportovních akcí, ať už jakýchkoli. Někteří, když vstoupili do těch duchovních aktivit, tak jsem to u nich vždycky vnímal, že vstupují, protože je to trochu zajímavé nebo protože jsme to zrovna my, že jsme nějak normální, ale nikdy to nebylo s tím, že by toho chtěli být součástí. A já nevím, po dvou nebo třech měsících se to najednou otočilo. Ta děcka, 90% z nich zůstává, jakoby poznali Ježíše Krista a to je pro ně už to hlavní. Mluvím teď s odstupem tří, čtyř let. Já mám pocit, že teď u mladé generace to není tak rychlé, protože je nedůvěřivá k institucím. Tenhle problém konkrétně zažíváme v Praze, kde děcka jsou hodně aktivní, chodí do gospelu, chodí do všeho, ale s institucí ne. A to i třeba vyrůstají v adventistickém prostředí odmalička, ale ne.

Takže nemám pocit, že by to u nich byla otázka prestiže. Spíš to vnímám trochu u střední generace (tedy tady v Praze), že je to otázka prestiže v některých evangelizačních aktivitách. My máme jednoho z nejbohatších křesťanů, který s lidmi pracuje a tam někdy mám pocit, že lidé, kteří přicházejí.. nejsem si jist, z jakých důvodů přicházejí.

EM: Co se týče školských institucí adventistů s. d., tak existuje pouze seminář?

VV: Ne, my máme při české unii školu, křesťanská mateřská škola Eliáš, která je na Praze 4. Tam je jak mateřská škola, tak i základní.

EM: Do jaké míry myslíte, že v prostředí této školy může docházet k evangelizaci?

VV: Ta instituce je dvě třetiny roky funkční. Je na začátku. Za ní stojí konkrétní dar toho pana pátera (jinak bychom si to nemohli dovolit) a on se pro to rozhodl a je to na začátku. V té mateřské škole je dejme tomu 80-90% dětí, které nemají s křesťanstvím vůbec nic společného u té ZŠ, tak tam už to je otočené úplně obráceně. Tam chodí hodně dětí z křesťanských společenství.

EM: Vznik volnočasové aktivity pro mládež (jako je třeba tato kavárna) je na jednotlivých sborech?

VV: Také, ale tady mám jejich prezentaci (*ukazuje na notebooku*). Tady máme pár takových věcí, třeba aktivita, která se dělá na Sedlčansku, kde bývalý fotbalový trenér o prázdninách veme partu kluků a vlastně od začátku s nimi dělá fotbal. ... Volnočasové aktivity na ulici...

My, nebo já osobně se rozhodně netajím tím, že ve volnočasových aktivitách jsou pro mě vzorem salesiáni. A já říkám jednoznačně, že kdybych byl katolíkem tak jsem salesiánem. Pro nás je to silný vzor. Na druhou stranu jsme v hodně věcech ovlivněni církví bratrskou, english campy a tyhle záležitosti, sportovní campy, to

máme zase od nich. A nebojím se přihlásit k tomu, že to není naše, to mě vůbec netrápí.

(pokračuje v ukazování prezentace) Tak to je třeba aktivita, která se děje na Sedlčansku, oni je vzali na tábor a pak tam jsme vytvořili klub. Já jsem to pomáhal zakládat. Pracoval jsem už s mladými lidmi, ale tam je to nástřel ulice. Já jsem s nimi pracoval jako duchovní a oni se mi pak šli ožrat, hned po našem setkání. Ale to už jsou pak někteří rodiče třeba.

Třeba volnočasová aktivita klub šikovných rukou – pro dospělé.

Hodně se nám daří pracovat s lidmi zpíváním. Gospel, worship, máme Maranatha gospel choir (to je přímo tady ve sboru), worship Praha, který zkouší v Thomayerce v kapli v Krči, pak ještě máme worship v Liberci a měli jsme worship v Liberci ve východních čechách, ten se rozpadl.

Singintown- Plzeň, People v Hradci Králové kam chodí až 35 lidí z venku. To je také půl na půl.

Práce s romskými dětmi je aktivita, která se teď poměrně dost rozjíždí. Komunitní centrum „Bé plus“ v Hradci Králové, klub šikovných rukou, deskové hry, Most – práce s romskou komunitou.

EM: Náplň volnočasových aktivit vzniká z potřeb z vnějšku, či z vaší nabídky?

VV: Z potřeb z vnějšku asi z 90%. Samozřejmě tady to třeba začalo vznikat proto, protože to ty lidi bavilo, ale lidé sem taky chodili. U těch romských aktivit, jako je doučování samozřejmě nevychází, třeba hip-hopový apod.. To je zajímavé, že u nich se všechny veřejné akce musí dělat venku, to je na Mostecku. A další centrum máme v Bečově. Tam jede hodně tanec a vůbec pohybové aktivity.

Máme křesťanské klubíčko, ale to jsou- já tomu říkám, že jsou to součástí toho Matoušova evangelia 25 kapitoly, že to není o nějaké konverzi, ale spíš o tom, když jsem byl nemocný, tak jste mě navštívili, nebo když jsem byl na ulici, tak jste byli se mnou. Nevidím jako cíl, aby konvertovali Romové, protože tomu moc nevěřím, to se přiznám. Co s nimi děláme jsou třeba aktivity jako že je učíme romsky, třeba. Jsme součástí i nějakých romských komunitních aktivit při ministerstvu. Toto je třeba návštěva Terezína¹.

Tady je např. aktivita Inriroad, která je v Olomouci, Ostravě a Praze, která je zaměřena na práci se studenty, na naše studenty. Protože nechceme, když mladí odcházejí studovat do Olomouce, Ostravy, Prahy, aby se nám ztratili. Tím chceme, aby naši mladí měli nějaké aktivity, komunikovali spolu. Když sem pak přivedou kámoše tak samozřejmě v pořádku.

Nebo třeba Mateřské centrum pro nové dítě, to se musím pochlubit, u toho jsem stál u zrodu. Je to mateřské centrum v Praze, které nějakým způsobem funguje. Dále Komunitní centrum v Liberci, také mají gospel. Práce s dětmi ve Vlastějovicích, my jsme jim koupili vagon a oni teď mají klubovnu ve vagoně. Ta co to vede je „nádražáčka“ původem, takže ten vagon sehnala. Byli tam nejprve jen dva lidi z našeho prostředí a teď je tam kolem třiceti dětí.

EM: Jaké řešíte vzdělání lidí pracujících s dětmi a mládeží?

VV: Podívejte na www.pathfinder.cz. To je v podstatě organizace, která je s církví spojena, je registrována pod ministerstvem školství a nevím čeho ještě. Dělá především s dětmi a mládeží a zároveň je zodpovědná za vzdělání těch vedoucích.

¹ fotografie

Tam jsou rádcovské kurzy, spolupracujeme s Lesní školou, jsme součástí rady organizací pro děti².

Můj kolega, který to má na starosti se teď schází se salesiány, máme několik akcí v salesiánském divadle v Kobylisích. Takže nějaká spolupráce tam je a oni musí mít, tím že jsme registrováni, oni musí mít nějaké vzdělání na které ten pathfinder dohlíží.

Co se týče těch komunitních center tak je to tak, že to většinou dělají lidi, kteří jsou nadšení a to vzdělání doplňujeme. Já bych si měl jít konečně studovat na jihočeskou volnočasové aktivity, ale není čas. Člověk to prostě všechno dobíhá za běhu. Problém je v tom, že dneska se všechno profesionalizuje takže my jsme si pomáhali Adrou nebo dobrovolnickými centry, ale to nám dnes už nestačí. Takže to je další problém.

EM: Takže to funguje podobně jako ve školství, že když chce někdo tu volnočasovou aktivitu vést tak pouze za předpokladu příslibu doplnění vzdělání?

VV: Ne, to ne. Je tam benevolence. Teď mluvím jako ze sebe, když to mám na starost, pro mě je hrozně důležité, že do toho ty lidi chtějí jít. Pak hledáme cesty společně a snažíme se to nějak řešit. Například ta, co to vede (*klub ve vagoně*) má nádražní učiliště, ale protože jí to s dětmi baví a chce to dělat tak se prostřednictvím pathfinder dovybavila vzděláním. Má teď okolo sebe třicet dětí a třicet dospělých. Já kdybych tam dal někoho, kdo má na to vzdělání tak okolo sebe tolik lidí mít nebude.

Další aktivity v Český Lípě mají hodně zajímavých aktivit. Třeba klub celiakie, který vznikl, protože jeden z nich má to onemocnění tak to začali dělat pro širokou veřejnost. V České Lípě se začaly v době krize zavírat továrny. Lidi měli hypotéky tak tam otevřeli sociální centrum.

Lékořice v Krči, ta je vlastně naše, ale dneska vlastně 95% nejsou vůbec členy našeho sboru. My to podporujeme, jsme součástí a je tam otevřena naše kavárna. My nejsme zřizovatelé, ale velcí podporovatelé. Zřizovatelem je občanské sdružení. Tady (budovy) je zřizovatelem Pathfinder, něčeho jsme zřizovatelem my jako církev, záleží na domluvě. Tady je zřizovatelem Pathfinder kvůli dotacím z ministerstva. Tady oni vycházejí z našeho sboru, ale jakoby se otevřeli široce a nechtějí být svázáni s tím sborem. A teď to nemyslím negativně, prostě pro práci.

EM: Když je zřizovatelem někdo jiný, jak moc církev zasahuje do dění?

VV: Poměrně dost v tom smyslu, že když bychom s tím nesouhlasili tak nedostanou peníze. Ale do aktivity jako takové ne. Oni třeba spolupracují s evangelíkama, s páterem Šiškovským v Lékořici. Teď neřeknu, že je mi to jedno, já jsem rád, že spolupracují, ale pokud (teď to možná přeženu), pokud tam nedochází k rituálním vraždám, tak mě to jakoby nezajímá. Já pocházím z generace, která je už třetí v církvi. Můj dědeček, moje babička, můj tatínek. Myslím si, že v tom jsme jako už hodně jinde než naši rodiče, že nechceme soupeřit s ostatními vyznáními. Jde nám spíš o tu pomoc všem. Takže tohle já neřeším.

EM: Když ta organizace spolupracuje i s jinou církví a došlo by k evangelizaci jinde, tak je vám to jedno?

² Česká rada dětí a mládeže viz výše.

VV: Tak samozřejmě se přiznám, že osobně by mě to zamrzelo na druhou stranu raduju se z toho, že někde toho Ježíše našli.

EM: Tedy že by došlo z vaší strany k nějakému zásahu?

VV: Ne. Mám pocit, že nejde o církve ale o Pána Boha a o lidi. Ale na nás je to možná revoluční myšlenka, protože pokud znáte historii adventismu tak tam byla určitá výlučnost. A někdy ještě stále je. Ale to je tím, že jsme byli malí, ale ta výlučnost je i jinde.

EM: Otevřenost není českému duchu příliš vlastní, proto se nabízí zda u adventistů nesouvisí se spojitostí s americkou.

VV: Samozřejmě, že některé věci přišli z venku, třeba tzv. hnutí zakládání nových sborů (snaha zakládat na nových místech nové sbory), pracovat s netradičními metodami. To přišlo částečně z Ameriky. Ale, mezi námi, Amerika v adventismu je nejkonzervativnější místo. Tam řeší věci o které by nás ani nenapadli.

EM: Takže trendy, které u nás jsou odtud nepocházejí?

VV: Něco ano, ale především z Evropy. Třeba komunitní práce k nám přišla z Anglie, Dánska, Finska, Skandinávie, Norska. Evropa obecně, a to i adventismus, je jakoby rozdělen na dvě části. Slovo „rozdělení“ nemám rád, ale ta konzervativnější-tradiční-pragmatičtější a takovou (nechci použít slovo liberální) ale takovou hrubší větev, která se nebojí některých věcí Ale v tom tradičním konzervatismu je toho taky spousta dobrého.

EM: Může být náplň volnočasových aktivit dána českým amerikanismem a tím být pro veřejnost zajímavější? Protože např. salesiáni jako spíš taková „evropská klasika“ nemají gospelové workshopy, ale přitom zpívání nabízejí.

VV: Nepopírám, že kopírujeme Tensing, což je Jednota bratrská. My nejsme ovlivněni naší americkou kulturou, ale spíš církví bratrskou, která přinesla některé americké vlivy sem a my jsme to v jejich pojetí přijali za své. Můj kolega, který má na starosti Pathfinder, tak mi říká, že s tím pojetím našeho pathfinderu, jako volnočasovou aktivitou, a americe narazíme. Tam je to součást pouze sobotní (alternativa nedělní) školky a to je všechno. Tam je to výuka náboženství, kdežto u nás to máme otevřené jako volnočasovou aktivitu. Takže já bych spíš řekl, že jsme ovlivněni církví bratrskou a salesiány. Pro mě je pořád taková vize udělat něco jako Fryšták, postavit něco takového pro mladé lidi.

Naše generace je spíš pragmatická. Nevadí, že to není z naší tradice, ale spíš jde o to, jestli to funguje. Např. gospelové soubory nejsou adventismu moc normální. V Čechách bylo už 6-7 gospelových souborů a 5 z nich jsou adventistického původu (také byli první).

Nám se hodně daří pod dobrovolnickými centry, propojeností na Adu.

Ve Vlašimi děláme s děckama pod občanským sdružením. Jsou tam například akce pro děti z rozvedených rodin. Přitom ve Vlašimi máme ve sboru pouze 3 lidi, ten sbor tam umírá. Takže všechno to jsou děcka z venku. Děláme tam výstavy, english campy.

Když jsme začínali byla to 1/3 dětí zvenku teď jsou to 2/3.

V Chotěboři mají mladí konzervativně ladění lidé přednášky. S tím já osobně nesouhlasím, ale dobrý.

Když jsme měli kongres mládeže tak jsme natahali mladé lidi do Chrudimi, kde den věnovali úklidu města, návštěvě LDNky, postiženým.

EM: Můžeme říct, že převážnou náplní volnočasových aktivit pro děti a mládež tvoří hudba a sport?

VV: Také, u pathfinderu mají něco jako skauty, kde se zrovna teď ustál tlak na jednotný kroj, který nebude. Ale ano, převážně jde o hudbu a sport.

Příloha č. 6. – Tabulka 1.

Církev	Zřizovatel	Instituce
Římskokatolická církev ³	Česká biskupská konference	Teolog. konvikt-domov mládež. a škol. jídelna-Olomouc
	Česká kongregace sester dominikánek	Katolický domov studujících - Praha 1
	Kongregace bratří Nejsvětější svátosti	Křesťanský domov mládeže u sv. Ludmily - Praha 2
	Provincie Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice	Církevní domov mládeže - Hradec Králové
	Biskupství brněnské	Církevní domov mládeže Petrinum - Brno
	Kongregace milosrdných sester III. Řádu sv. Františka pod ochranou svaté rodiny v Brně	Církevní domov mládež. Sv.Rodiny a Škol. jídelna-Brno
	Salesiánská provincie Praha	Dům Ignáce Stuchlého - Fryšták
	Biskupství českobudějovické	Středisko volného času při CMŠ - Pacov
	Biskupství ostravsko-opavské	Církev. středisko volného času sv. Jana Boska-Havířov
	Salesiánská provincie Praha	Sales. středisko Štěpána Trochty -Teplice
	Salesiánská provincie Praha	Salesiánské středisko mládeže - Plzeň
	Salesiánská provincie Praha	Salesiánské středisko mládeže - České Budějovice
	Salesiánská provincie Praha	Salesiánské středisko mládeže-Brno-Žabovřesky
	Salesiánská provincie Praha	Sales. středisko volného času DON BOSCO-Ostrava
Salesiánská provincie Praha	Sales. středisko mládeže - Brno-Líšeň	
Salesiánská provincie Praha	Církevní středisko volného času sv. Jana Boska klub Maják - Havířov	
Církev Československá husitská ⁴	Církev Československá husitská	ZŠ umělecká Harmonie, o.p.s. - Praha 6

³ *Církevní školství* [online]. 2008, 2010 [cit. 2011-04-11]. Školy. Dostupné z WWW: <<http://skolstvi.cirkev.cz/Skoly?kat=6>>.

⁴ *Církevní školství* [online]. 2008 [cit. 2011-02-21]. Katalog církevních škol. Dostupné z WWW: <<http://skolstvi.cirkev.cz/Skoly?kat=8>>.a upraveno tématicky k této práci

Příloha č. 7 – Tabulka č. 2

Školské právnické osoby	Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Brno-Líšeň
	Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Brno-Žabovřesky
	Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže České Budějovice
	Salesiánské středisko volného času Don Bosco (Ostrava)
	Salesiánské středisko volného času Don Bosco (Ostrava)
	Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Plzeň
	Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládeže (Teplice)
	Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově
Občanské sdružení Salesiánské kluby mládeže	Salesiánský klub mládeže Zlín
	Salesiánský klub mládeže Praha - Kobylice
	Dům Ignáce Stuchlého SKM (Fryšták)
	Salesiánský klub mládeže Sebranice
	Salesiánský klub mládeže Rumburk - Jiřkov
	Salesiánský klub mládeže Hroznová Lhota
	Salesiánský klub mládeže - Na cestě do života (Pardubice)
	Salesiánské středisko mládeže SKM (Pardubice)
Domov Don Bosco SKM (Ostrava)	
Obecně prospěšná společnost	Salesiánské středisko mládeže, o.p.s. (Praha-Kobylice)